

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/1842,**31. oktoober 2019,****millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses saastekvootide tasuta eraldamise kohanduste täiendava reguleerimisega vastavalt tootmistaseme muutumisele**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 10a lõiget 21,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2003/87/EÜ on liidus loodud kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem, millega edendatakse kasvuhoonegaaside heite vähendamist kulutõhusal ja majanduslikult tõhusal viisil. Artikli 10a kohaselt eraldatakse üleminekuperioodil tasuta saastekvoote.
- (2) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2019/331 (⁽²⁾) on kehtestatud üleliidulised üleminekueeskirjad direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil neljandaks kauplemisperioodiks (2021–2030).
- (3) Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikele 20 tuleb sümmeetriliselt kohandada käitisele saastekvootide tasuta eraldamise taset, kui käitise tegevus on kahe aasta libiseva keskmise alusel tehtud hindamise põhjal suurenenud või vähenenud rohkem kui 15 % võrreldes varasema tootmistasemega. Selleks et rakendada tootmise muutmise tulenevaid saastekvootide eraldamise kohandusi juhul, kui käitised on jagatud käitiseosadeks vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artiklile 10, on asjakohane võrrelda muutusi varasema tootmistaseme suhtes käitiseosa tasandil.
- (4) Saastekvootide tasuta eraldamise kohandamiseks on vaja koguda kvaliteetseid ja sõltumatult kontrollitud andmeid. Tuleks tagada, et saastekvootide tasuta eraldamiseks seiratavad ja esitatavad andmed oleksid täpsed ja kvaliteetsed. Selleks tuleks kehtestada konkreetse eeskirjad, mille järgi teha aruandlust tootmistaseme kohta käitiseosade tasandil, võttes arvesse delegeeritud määruse (EL) 2019/331 asjakohaseid sätteid. Nende eeskirjade kohaselt ettevõtjatelt kogutud andmed peaksid kajastama tegelikku tööd käitiseosades.
- (5) Ettevõtjad peaksid nõutud andmeid esitama igal aastal. Andmeid tuleks seirata vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 8 kohastele seirenõuetele.
- (6) Selleks et tagada direktiivi 2003/87/EÜ artikli 15 kohaste iga-aastaste heitearuannete ja tootmistaseme andmete tõendamisel kooskõla ning saada kasu koostoimest, on asjakohane kasutada komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2067 (⁽³⁾) kohaselt võetud meetmetega loodud õigusraamistikku.
- (7) Selleks et hoida ära saastekvootide eraldamise kohandamise süsteemiga manipuleerimist või selle kuritarvitamist ning tarbetut halduskoormust ja tagada, et saastekvootide eraldamist kohandataks tulemuslikult, mittediskrimineerivalt ja ühetaoliselt, tuleks käitiseosadele saastekvootide tasuta eraldamist täiendavalt reguleerida, kui tootmistase on võrreldes varasema tootmistasemega suurenenud või vähenenud rohkem kui 15 %. Keskmise tootmistase tuleks määratleda kui töötamise kahe täieliku kalendriaasta tootmistaseme aritmeetiline keskmine. Keskmise tootmistaseme arvutamise esimene aasta peaks olema iga eraldamisperioodi esimene aasta. Kui varasema tootmistaseme ja keskmise tootmistaseme erinevus on suurem kui 15 %, tuleks tasuta eraldamist kohandada

(⁽¹⁾) ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

(⁽²⁾) Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil (ELT L 59, 27.2.2019, lk 8).

(⁽³⁾) Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2067, milles käsitletakse andmete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ (ELT L 334, 31.12.2018, lk 94).

tootmistasemete erinevuse täpse protsendi võrra. Kui järgmine üle 15 % ulatuv tootmistaseme muutus jääb samasse 5 % vahemikku, peaks eraldus jääma samaks. Kui hilisem muutus ületab 5 % vahemiku, millesse varasem kohandus jäi (nt 20–25 %, 25–30 % jne), peaks kohandus sel juhul samuti olema keskmise tootmistaseme muutuse täpne protsendimäär.

- (8) Liigse halduskoormuse vältimiseks tuleks kaaluda kohandamist juhul, kui käitiseosa tootmistaseme muutmise tõttu oleks saastekvootide tasuta eraldamise määra aastane kohandus vähemalt 100 lubatud heitkoguse ühikut.
- (9) Selleks et hoida ära süsteemiga manipuleerimist või selle kuritarvitamist ning tagada, et muutused eraldistes viiakse läbi tulemuslikult, mittediskrimineerivalt ja ühtselt, tuleks uusi osalejaid ja uusi käitiseosaid käsitleda samal viisil.
- (10) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 1 on ette nähtud ühtlustatud üleminekumeetmed saastekvootide tasuta eraldamiseks sellisel viisil, et see stimuleeriks kasvuhoonegaaside heite vähendamist ja energiatõhusaid lahendusi. Selleks et säilitada heite vähendamise stiimuleid täiendava reguleerimise kindlaksmääramisel selliste käitiseosade puhul, mille tootmine on võrreldes varasema tootmistasemega suurenenud või vähenenud rohkem kui 15 %, tuleks võtta arvesse ka selliseid muutusi käitiseosade töös, mis ei muuda tootmistaset. See peaks hõlmama energiatõhususe suurendamist, soojavarustuse muutmist, kütuse ja elektrienergia asendatavust, väärtuslike kemikaalide tootmist, muutusi vinüülkloriidmonomeeri tootmises ja jäätmegaaside energia kasutamist. Et sellised heite vähendamise stiimulid oleksid võimalikult tugevad, on asjakohane võtta vastavaid muutusi arvesse käitiseosa tasandil.
- (11) Selleks et viia tootmise muutmise paremini kooskõlla saastekvootide tasuta eraldamisega, ei tohiks järgmisest aastast pärast seda, kui käitiseosa teatab töö lõpetamisest, käitiseosadele saastekvoote välja anda.
- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kliimamuutuste komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohase saastekvootide tasuta eraldamise suhtes kauplemisperioodil 2021–2030.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „keskmine tootmistase“ – iga käitiseosa puhul artikli 3 punktis 1 osutatud aruande esitamisele eelnenud kahe kalendriaasta vastava aastase tootmistaseme põhjal saadud aritmeetiline keskmine;
- 2) „tegevkäitis“ – tegevkäitis, nagu see on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 2 punktis 1;
- 3) „soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa“ – soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa, nagu see on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 2 punktis 3;
- 4) „kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosa“ – kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosa, nagu see on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 2 punktis 6;
- 5) „eraldamisperiood“ – eraldamisperiood, nagu see on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 2 punktis 15;
- 6) „kontsern“ – kontsern, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL⁽⁴⁾ artikli 2 punktis 11;

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta, ELT L 182, 29.6.2013, lk 19.

Artikkel 3

Aruandlusnõuded

1. Alates 2021. aastast esitavad selliste käitiste käitajad, millele on direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaselt eraldatud tasuta saastekvoodid kauplemisperioodiks 2021–2030, igal aastal aruande iga käitiseosa tootmistaseme kohta eelmisel kalendriaastal. 2021. aastal sisaldab aruanne esitamisele eelnenud kahe aasta andmeid.

Uued osalejad võivad delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 5 lõikes 2 osutatud aruanded esitada esimesele tegevuspäevale järgneval aastal.

2. Tootmistaseme aruanne peab sisaldama teavet iga käitiseosa tootmistaseme ning iga delegeeritud määruse (EL) 2019/331 IV lisa 1. jaos loetletud näitaja kohta, välja arvatud punkti 1.3 alapunktis c ja punktides 2.3–2.7 loetletud näitajad. Tootmistaseme aruanne peab sisaldama ka teavet selle kontserni struktuuri kohta, kuhu käitis kuulub (kui see on asjakohane), ning selle kohta, kas mõni käitiseosa on tegevuse lõpetanud.

Pädev asutus võib ettevõtjalt nõuda tootmistaseme aruandes teavet ka delegeeritud määruse (EL) 2019/331 IV lisas esitatud või selle punktis 1 osutatud täiendavate näitajate kohta.

3. Tootmistaseme aruanne esitatakse tasuta saastekvoote andvale pädevale asutusele aastatel 2021–2030 iga aasta 31. märtsiks, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on kindlaks määranud varasema esitamistähtaaja. See esitatakse koos tootmistaseme aruande tõendamisarundega, mis antakse välja vastavalt rakendusmäärusele (EL) 2018/2067.

Liikmesriigid võivad nõuda, et esitataks esialgne tootmistaseme aruanne, mis sisaldab kogu teavet, mis on teabe esitamise ajal kättesaadav. Liikmesriigid võivad kehtestada esialgse tootmistaseme aruande esitamiseks tähtaja.

Pädev asutus võib peatada käitistele tasuta saastekvootide andmise, kuni pädev asutus on kindlaks teinud, et puudub vajadus kohandada sellele käitisele saastekvootide eraldamist, või kui komisjon on vastu võtnud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 23 lõike 4 kohase otsuse, milles käsitletakse kõnealusele käitisele eraldatavate saastekvootide kohandamist.

Vajaduse korral nõuab pädev asutus tagasi liigsest eraldamisest tulenevad ülemäärased saastekvoodid vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/1122⁽ⁱ⁾ artikli 48 lõikes 4 sätestatud korrale.

Pädev asutus võib nõuda, et käitajad ja tõendajad kasutaksid tootmistaseme aruannete esitamiseks elektroonilisi vorme või konkreetseid failivorminguid.

4. Pädev asutus hindab käesoleva artikli lõigetes 1–3 osutatud tootmistaseme aruannet vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artiklite 7–12 nõuetele. Pädev asutus võib anda konservatiivse hinnangu mis tahes näitaja kohta mis tahes järgmises olukorras:

- a) käitaja ei ole esitanud lõikes 3 osutatud tähtaja jooksul tõendatud tootmistaseme aruannet ning saastekvootide väljaandmist ei ole peatatud;
- b) esitatud tõendatud väärtus ei ole kooskõlas käesoleva määrusega ega delegeeritud määrusega (EL) 2019/331;
- c) käitaja tootmistaseme aruannet ei ole rakendusmääruse (EL) 2018/2067 kohaselt tõendatud.

Pädev asutus ei suurenda käitisele punktis a osutatud olukorras tehtud hinnangu kohast saastekvootide eraldust.

Kui tõendaja tõdeb, et vastavalt rakendusmäärusele (EL) 2018/2067 esitatud tõendamisarundes esineb ebaolulisi väärkajastamisi, mida käitaja ei ole enne tõendamisarunde väljaandmist parandanud, hindab pädev asutus neid väärkajastamisi ja annab võimaluse korral konservatiivse hinnangu näitaja kohta. Pädev asutus teatab käitajale, kas ja milliseid parandusi on vaja tootmistaseme aruandes teha. Käitaja teeb selle teabe tõendajale kättesaadavaks.

⁽ⁱ⁾ Komisjoni 12. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/1122, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ seoses liidu registri toimimisega (ELT L 177, 2.7.2019, lk 3).

*Artikkel 4***Keskmine tootmistase**

1. Pädev asutus määrab iga käitiseosa keskmise tootmistaseme igal aastal asjaomase kaheaastase perioodi tootmistaseme aruannete põhjal.
2. Uute käitiseosade ja uute sisenejate keskmist tootmistaset ei arvutata töötamise esimese kolme kalendriaasta kohta.

*Artikkel 5***Saastekvootide tasuta eraldamise kohandamine vastavalt tootmistaseme muutumisele**

1. Pädev asutus võrdleb igal aastal artikli 4 kohaselt määratud iga käitiseosa keskmist tootmistaset varasema tootmistasemega, mille alusel tasuta saastekvoodid algselt määrati. Kui kõnealuse käitiseosa keskmise tootmistaseme ja varasema tootmistaseme vahe absoluutväärtus ületab 15 %, tuleb kohandada saastekvootide tasuta eraldamist sellele käitisele. Sellist kohandust kohaldatakse alates järgmisest aastast, mis järgneb keskmise tootmistaseme määramiseks kasutatud kahele kalendriaastale, ning tingimusel, et käitiseosale oli esialgu tasuta eraldatud vähemalt 100 lubatud heitkoguse ühikut. Kõnealuse kohanduse tegemiseks suurendatakse või vähendatakse asjaomasele käitiseosale eraldatud tasuta saastekvoote tootmistaseme varasema tootmistaseme ja keskmise tootmistaseme erinevuse muutuse täpse protsendimääri võrra.
2. Kui eraldamisperioodil on tehtud kohandus vastavalt lõikele 1, saab teha täiendavaid kohandusi ainult sel juhul, kui kõnealuse käitiseosa keskmise tootmistaseme ja varasema tootmistaseme vahe absoluutväärtus ületab selle 15 % muutuse, mille alusel tehti kõnealuse käitiseosa varasem tasuta eraldamise kohandus (millega suurendati või vähendati tasuta eraldamist kõnealusele käitiseosale sellise täpse protsendimäära võrra, mis vastab keskmise tootmistaseme ja varasema tootmistaseme vahe muutusele) lähimat 5 % vahemikku, eeldusel, et käitiseosa varasem aastane tasuta eraldus oli vähemalt 100 lubatud heitkoguse ühikut.
3. Kui käitiseosa keskmise tootmistaseme tõus või langus võrreldes varasema tootmistasemega (mida kasutati varem tasuta eraldamiseks) enam ei ületa 15 %, võetakse kõnealuse käitiseosa tasuta eraldus võrdseks delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 16 või 18 kohaselt määratud esialgse eraldusega alates järgmisest aastast, mis järgneb keskmise tootmistaseme määramiseks kasutatud kahele kalendriaastale.
4. Kui käitiseosa on tegevuse lõpetanud, võetakse selle käitiseosa tasuta eraldus tegevuse lõpetamisele järgnevast aastast alates võrdseks nulliga.
5. Uute käitiseosade ja uute osalejate jaoks esimese kolme kalendriaasta jooksul saastekvootide tasuta eraldamise kohandust ei tehta. Esimesel ja teisel töötamise kalendriaastal põhineb saastekvootide tasuta eraldamine kummagi aasta tootmistasemel, kolmandal kalendriaastal põhineb saastekvootide tasuta eraldamine varasemal tootmistasemel, mida kasutati saastekvootide tasuta eraldiste määramisel.
6. Käitisele aastaks tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute lõplik arv on delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 16 või 18 kohaselt arvatud kõikide käitiseosade lubatud heitkoguse ühikute summa.

*Artikkel 6***Muud muudatused käitise töös**

1. Kui käitaja tõendab tootmistaseme aruandes esitatud andmete ja pädeva asutuse nõutud täiendavate andmete abil, et sellise käitiseosa tootmistaseme langus, mille tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute arv on määratud soojus- või kütusepõhise võrdlusaluse põhjal, ei ole seotud käitiseosa tootmistaseme muutusega, vaid kõnealuse käitiseosa suurenenud energiatõhususega vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 ja see on üle 15 % võrreldes võrdlusandmete või uue osaleja andmete aruandega, ei korrigeerita lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist.

2. Kui käitaja ei suuda pädeva asutuse nõudmisel, tuginedes tootmistaseme aruandes esitatud andmetele ja täiendavatele andmetele, mida pädev asutus on taotlenud, tõendada, et sellise käitiseosa tootmistaseme kasv rohkem kui 15 %, mille tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute arv on määratud soojus- või kütusepõhise võrdlusaluse põhjal, on tingitud selle käitiseosa tootmistaseme muutumisest ega ole tingitud kõnealuse käitiseosa energiatõhususe vähenemisest vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 võrreldes võrdlusandmete või uue osaleja andmetega, võib pädev asutus keelduda saastekvootide tasuta eraldamise kohandamisest.

3. Soojuspõhise võrdlusalusega käitiseosade ja kütusepõhise võrdlusalusega käitiseosade energiatõhususe muutuse määramiseks võrreldakse vastavalt iga toote tootmiseks kulutatava soojuse või kütuse ja asjaomaste toodete arvu jagatist võrdlusandmete aruande järgi vastava jagatisega pärast käitiseosa töös toimunud muutust. Energiatõhusus määratakse niiviisi kindlaks iga sellise toote tootmise kohta, mis on hõlmatud toote PRODCOMi koodiga vastavalt nõukogu määruse (EMÜ) nr 3924/91 (⁶) artikli 2 lõikes 2 osutatud loetelule.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt määratakse iga toote tootmiseks kasutatud soojuse ja kütuse kogus metoodikaga, mis on kehtestatud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 6 kohaselt heaks kiidetud seiremetoodika kavas.

4. Kui artikli 3 kohaselt esitatud tootmistaseme aruandes on märgitud, et delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 16 lõikes 5, artiklis 19, 20, 21 või 22 loetletud näitaja (mis ei ole tootmistase) kahe aasta libisev keskmine on võrreldes käitiseosa saastekvootide tasuta eraldamise esialgse taseme määramiseks kasutatud väärtusega muutunud rohkem kui 15 %, kohandatakse saastekvootide tasuta eraldamist alates järgmisest aastast, mis järgneb näitaja muutuse määramiseks kasutatud kahele aastale (tingimusel, et käitiseosale tasuta eraldatavate saastekvootide esialgne aastane kohandamine on vähemalt 100 lubatud heitkoguse ühikut), suurendades või vähendades asjaomasele käitiseosale tasuta eraldamist näitaja uue täpse väärtuse kohaselt.

Artikkel 7

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 31. oktoober 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

(⁶) Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta määrus (EMÜ) nr 3924/91 ühenduse tööstustoodangu statistilise vaatluse sisseseadmise kohta (EÜT L 374, 31.12.1991, lk 1).